

SORTERINGSGUIDE

HVA SKAL KASTES HVOR?

OG ANNEN NYTTIG INFO

DETTE HENTER VI HJEMME HOS DEG

RESTAVFALL

Restavfallet er det som blir igjen når du har sortert ut det som er mulig å kildesortere.

JA TAKK!

- + Støvsugerposer
- + Sugerør
- + Q-tips
- + Tyggegummi
- + Snus og sigarettstumper
- + Bomull
- + Kontaktlinser
- + Tannkoster
- + Bleier, bind og tamponger
- + Kondomer
- + Drikkeglass
- + Knuste kopper og tallerkener
- + Tilgriset emballasje
- + Nedbrytbar plast
- + CD-/DVD-plater og cover
- + VHS-kassetter
- + Ødelagte og utslitte sko
- + Teposer av nylon
- + Ting som er satt sammen av ulike materialer
- + Store kjøttbein

NEI TAKK!

- Matemballasje
- Syltetøyglass
- Påleggstuber i metall
- Plastbegre
- Matkartonger
- Kaffegrut
- Påleggsrester
- Ledninger
- Elektronikk
- Klær
- Småbatterier
- Lyspærer/sparepærer/lysrør
- Sprayboks
- Maling
- Kjemikalier

→ Kastes i beholder med **SORT** lokk.

→ **STORE** gjenstander leveres til HIMs miljøparker!

MATAVFALL

Matavfall er avfall som er organisk nedbrytbart.

HERLIG!

- + Skrell
- + Skrotter
- + Frukststeiner
- + Kaffegrut
- + Eggeskall
- + Tørkepapir
- + Servietter
- + Nøtteskall
- + Rekeskall
- + Teposer
- + Små kjøttbein
- + Fiskebein
- + Matrester
- + Fukt og grønnsaker
- + Bakervarer
- + Brød
- + Kaker
- + Ris og pasta
- + Fisk og skalldyr
- + Fett og matoljer

FYSJOM!

- Mat med emballasje
- Komposterbare plastposer
- Komposterbar engangs-emballasje
- Komposterbare serviser
- Hundeposer
- Store kjøttbein
- Avskårne blomster
- Potteplanter
- Krydderplanter
- Kvister
- Løv, gress og hageavfall
- Jord
- Kattesand
- Snus
- Sigarettstumper
- Bomull
- Tyggegummi
- Teposer av nylon
- Bleier

→ Kastes i beholder med **BRUNT** lokk.

→ **NB!** Bruk kun komposterbar pose!

PAPIR, PAPP, KARTONG

DU ER GOD!

- + Bøker med myk perm
- + Aviser
- + Ukeblader
- + Melk- og juicekartonger
- + Pizzakartonger
- + Frokostblandingskartonger
- + Kartonger/brett
- + Reklameblader/-avis
- + Kraftpapir/gråpapir
- + Dorullkjerner
- + Brødposer i papir
- + Konvolutter
- + Skrivepapir
- + Post-it-lapper
- + Papirposer til bakervarer
- + Tegnepapir
- + Gaveposer i papir

UFF!

- Papir med matrester
- Vått papir
- Glanset gavepapir
- Brødposer i plast og papir
- Boblekonvolutter
- Kvitteringer
- Tørkepapir
- Servietter
- Lamineringsark
- Skrapelodd
- Bøker, innbundet
- Matpapir og bakepapir
- Emballasje av plast og papir
- Smørpapir

→ Kastes i beholder med **BLÅTT** lokk.

→ Drikkekartonger skal skylles og lufttørkes!

PLASTEMBALLASJE

Plastemballasje er innpakning som har vært rundt og beskyttet matvarer og andre produkter.

CHILL!

- + Plast som er emballasje
- + Druebegre
- + Pølsepakker
- + Spagettiposer
- + Kjøttvareinnpakning i plast
- + Osteinnpakninger i plast
- + Løkstrømper
- + Påleggsemballasje i plast
- + Plastflasker uten pant
- + Plastfolie
- + Bæreposer i plast
- + Yoghurtbegre
- + Rømmebegre
- + Blomsterpotter
- + Plantebrett
- + Sjampoflasker
- + Oppvaskmiddelflasker
- + Tomme telysholdere i plast

HÆ?

- Tilgriset emballasje
- Plast som ikke er emballasje
- Plastprodukter, eks. tannkoster/oppvaskbørster og barneleker
- Isoporemballasje
- Skumgummi
- Kontaktlinser
- Pillebrett
- Vedsekker
- Sminke
- Pakkebånd

→ Kastes i perforert **gjennomsiktig knytesekk**.

→ Skyll emballasjen i kaldt vann ved behov.

EMBALLASJE AV GLASS OG METALL

Emballasje av glass og metall det har vært mat, drikke eller andre husholdningsvarer i da du kjøpte det.

SELVSAGT!

- + Glassflasker
- + Syltetøyglass
- + Parfymeflasker
- + Barnematglass
- + Vin-, øl- og brusflasker i glass
- + Fetaostglass
- + Hudkremkrukker i glass
- + Medisinglass
- + Matoljeflasker i glass
- + Krydderglass
- + Tomatpuréglass
- + Aluminiumsfolie/-former
- + Metallkorker/-lokk
- + Øl- og brusbokser u/pant
- + Tomme telysholdere i metall
- + Tomme påleggstuber i metall
- + All tom hermetikk

NOPE!

- Glass som ikke er emballasje
- Metall som ikke er emballasje
- Knuste kopper og drikkeglass
- Porselen og keramikk
- Krystallglass
- Ildfaste former
- Speil
- Vindusglass
- Lyspærer/sparepærer/lysrør
- Vaser og lyslykter
- Blendere
- Kaffekanner
- Gryter og stekepanner
- Barberblader
- Postkasser
- Bilder

→ Kastes i beholder med **GRØNT** lokk.

→ Skyll emballasjen i kaldt vann ved behov.

DETTE LEVERER DU I MILJØPARKEN

ELEKTROAVFALL

Elektrisk og elektronisk avfall er produkter som går på strøm eller batteri som skal kastes. Dette kan være alt fra kjøleskap og komfyr til blinkesko og tastatur.

Elektriske produkter inneholder råstoffer det er begrenset av på kloden vår, og er svært krevende å utvinne.

- + Kjøleskap
- + Komfyrer
- + Vaskemaskiner
- + Stereoanlegg
- + TV
- + Kassettspillere
- + Kaffetraktere
- + Strykejern
- + Blendere
- + Leker med lyd eller lys
- + Blinkesko
- + Mobiltelefoner
- + Ioniske røykvarslere
- + Elektrisk tannbørster
- + Lamper
- + Vibratorer
- + E-sigaretter
- + Kalkulatorer
- + Elektriske verktøy
- + Ledninger
- + Ørepropper
- + Hodetelefoner
- + Bursdagskort med musikk
- + Lyslenser
- + Klokker

→ I tillegg til å levere EE-avfall til våre miljøparker, kan det også leveres til forhandlere som selger tilsvarende vare.

→ Husk å slette sensitiv informasjon og personlig data før levering.

GJENBRUK

Gjenstander til gjenbruk er ting du ikke trenger, men som er for bra til å kastes.

Tingene kan også leveres til bruktbutikker og loppe-markeder, gis bort eller selges på nett.

- + Møbler
- + Bøker
- + Tallerkener/kopper/skåler
- + Sykler
- + Sparkesykler
- + Ski
- + Skisko
- + Trillebår
- + Elektro som fungerer
- + Bakeboller
- + Barnevogner
- + Bestikk
- + Bæremeiser
- + Drikkeglass
- + Dykkermasker
- + Gitarer
- + Håndvesker
- + Kakebokser i metall
- + Kofferter
- + Kontorstoler
- + Lampeskjermer
- + Lego-klosser
- + Leketøy
- + LP-plater
- + Malerier
- + Pyntegjenstander
- + Redningsvester
- + Snowboard
- + Strikkepinner
- + Treningsapparater

→ Spar miljøet og lever brukbare ting til gjenbruk hos Affi bruktbutikk eller Skattkammeret i stedet for å kaste det. Når du leverer det du vil kvitte deg med, må du betale deg som for vanlig avfall.

HAGEAVFALL

Hageavfall er alt biologisk nedbrytbart avfall som oppstår i og rundt hagen. Altså vanlige planter som ikke er en trussel i hagen eller som kan være til skade for det biologiske mangfoldet hvis de kommer på avveie.

Der er forbudt å dumpe hageavfall i naturen.

- + Gress
- + Løv
- + Hageplanter
- + Kvister/greiner
- + Stammer
- + Røtter
- + Ugress
- + Potteplanter/blomster
- + Juletrær

- Svartelistede planter
- Stein
- Jord

→ Eget område for hageavfall.

FARLIG AVFALL

Farlig avfall er avfall som inneholder helse- og miljøfarlige stoffer. Farlig avfall skal håndteres slik at miljøgifter ikke lekker ut i naturen og skader mennesker, dyr og miljø.

- + Rengjøringsmidler
- + Maling, sparkel
- + Lim
- + Lakk
- + Spraybokser
- + Hårsprayer
- + Neglelakker
- + Neglelakkjernere
- + Lysstoffrør
- + Løsemiddel
- + Bekjempningsmidler
- + Bilpleiemidler
- + Bilolje
- + Båtpleiemidler
- + Skismurning med fluor/fluorkarboner
- + Skirens

- Ammunisjon
- Eksplosiver
- Udetonert fyrverkeri
- Våpen
- Medisinrester
- Radioaktivt avfall

→ Farlig avfall er gratis å levere for privatpersoner opptil 1000 kg pr. år.

→ Lever helst farlig avfall i originalemballasjen eller merket med innhold.

TEKSTILER, KLÆR, SKO

Tekstiler og klær må være rene, tørre og uten lukt når du leverer disse inn. Sko skal ikke være ødelagte eller utslitte. De trenger ikke være vasket. Du kan også levere inn enslede sko.

- + Klær
- + Undertøy
- + Sokker og strømpebukser
- + Belter
- + Hatter og luer
- + Votter og hansker
- + Fleecegensere
- + Skjerf
- + Tekstiler
- + Håndklær
- + Sengetøy
- + Gardiner
- + Stoffrester
- + Dynner og puter
- + Telt og presenninger
- + Skinnfeller

- Skitne og våte tekstiler
- Ødelagte/utslitte sko

→ Rene og tørre klær kan leveres til våre miljøparker for gjenbruk eller gjenvinning.

ANDRE TYPER AVFALL

- + Materialer og treverk
- + Jern og metall
- + Bildekk
- + Vinduer
- + Isopor
- + Diverse plastgjenstander/plast som ikke er emballasje
- + Gulvbelegg
- + Isolasjon
- + Asbest og eternitt

→ Sorteres ut i containere på miljøparken.

Last ned App'en
med vår **TØMMEKALENDER**
fra **AppStore** eller **GooglePlay**. Den
hjelper deg å huske når vi skal
hente avfallet ditt.

ER IKKE BEHOLDEREN DIN TØMT, ELLER ER DEN ØDELAGT?

Fyll ut skjema på vår nettside
him.as/kontaktskjema eller ring 52 76 50 50.

SJEKK WWW.HIM.AS FOR MER INFORMASJON OM EKSEMPELVIS:

- Åpningstider på miljøparkene
- Sorteringsguider på flere språk
- Tømmekalender
- Tømmedag
- Priser
- Ryddeaksjoner

SENTRALE KRAV I RENOVASJONSFORSKRIFTEN

Beholderne skal plasseres innenfor 5 meter til
der hvor renovasjonsbilen stopper. Beholderne
må være satt frem til kl. 07.00 på tømmedag.

Abonnenten er ansvarlig for å bringe beholderne
tilbake til oppstillingsplass etter tømming.

Abonnenten er ansvarlig for å sortere avfallet
sitt som beskrevet i denne brosjyren. Det gjelder
både boliger og hytter. Beholderne skal fylles
slik at lokket alltid kan lukkes tett til, og avfallet
lett kan tømmes ut ved henting.

Abonnenten er ansvarlig for beholderne sine,
enten det er egne beholdere eller om en deler
med andre. Det gjelder bl.a. renhold, plassering
og tilkomst til beholderne. Abonnenten må se
til at glatte veier er strødd og at snø blir måket
bort.

Dersom abonnenten ikke følger krav gitt i
renovasjonsforskriften kan HIM nekte å hente
avfallet.

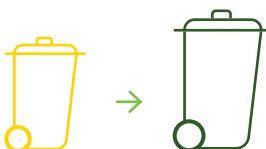
MATAVALLSPOSER OG PLASTRETURSEKKER

Trenger du nye matavfallsposer knytter du en pose på matavfalls-
beholderen, og trenger du nye plastretursekker knytter du en
pose på papirbeholderen.

Du får da nye poser/sekker ved tømming av den aktuelle
beholderen forutsatt at renovasjonsbilen har flere ruller igjen
denne dagen. Når du har fått ny leveranse er det viktig at du
fjerner posen du har knyttet på beholderen.

Matavfallsposer og plastretursekker kan også hentes kostnads-
fritt på kommunenes servicesentre og på HIM sine anlegg.

For utlevering til borettslag og sameier benyttes kontaktskjema
på him.as/kontaktskjema.

TILLEGGSTJENESTER

Større beholder:

Abonnenter som har mye avfall kan bestille større beholder.
Ved bytting av beholder vil det påløpe en byttekostnad.

Lite abonnement:

Abonnenter som har lite avfall kan søke om lite abonnement.
De vil da få en mindre beholder (80 liter) til restavfall og mat-
avfall. Ved bytting av beholder vil det påløpe en byttekostnad.

Ekstra henteavstand:

Abonnenter som ikke ønsker å trille frem beholdere eller ha
dem stående permanent ved veikanten (innenfor 5 meter), kan
kjøpe ekstra henteavstand inntil 25 meter mot et ekstra gebyr.

Ekstrasekk:

Abonnenter som (i perioder) har mye restavfall kan kjøpe
ekstrasekk der tømmeavgiften er inkludert i prisen. Ekstra-
sekken kan kjøpes ved en av HIM sine betjente miljøparker og
servicesenteret i din kommune. Sekken settes frem på tømme-
dag for restavfall. Den må ikke veie mer enn 15 kg.

For prisliste over tilleggstjenester og søknadskjema,
se www.him.as.